

MAISEMA MUUTTAA

“Katso tätä yksinäistä järvitienoota. Eikö se ole lempeä ja ihana kuin herttainen suomalainen kansanlaulu, mutta toisaalta yhtä vakava, niin että sen hymyilevässä kauneudessa on aavistus kaihomieltä.” Näin Zakarias Topelius Maamme-kirjassaan 1860-luvulla ensituntumasta kävellessään loivaa mäkeä kohti Paikkarin torppaa.

Tällaista maisemaa Paikkarilla harva meistä on nähnyt. Näkymä Valkjärvelle on ollut puiden, pensaiden ja risukkojen peittämä sekä rikkinäisen lammasaidan. Vuonna 1952 pystytetty Lönnrotin patsas on ollut näkyvissä vain yhdeltä suunnalta. Paikkarin yli 7 hehtaarin alue on ollut maisemaltaan ränsistynyt. Ulkoinen kuva 1800-luvun yhden merkittävimmän suomalaisen lapsuudenkodista ei ole ollut arvonsa mukainen.

Tänä vuonna on alkanut tapahtua. Maisema on muuttunut, Paikkaria on alettu jälleen hoitaa vuosikymmenten pysähtyneisyyden jälkeen. Talvella kaadettiin puita ja aluetta raivattiin noin kolmasosa, toki tärkein. Nyt on näkymä Valkjärvelle ja Lönnrot patsas on hyvin esillä. Aletaan lähestyä Topeliuksen antamaa kuvaa.

Senaattikiinteistöt on arkkitehtitoimisto Livadyn kanssa tehnyt maisemasuunnittelun, jonka ensimmäinen osio on tehty. Seuraavat kolmannekset tehdään kahtena tulevana vuotena. Ajatuksen maisemasuunnittelusta esitti muutama vuosi sitten Paikkarin torpan tuki ry.

Mutta tärkein – torppa. Sen korjaustyöt ovat päättymässä. Mädat hirret on vaihdettu uusiin, uunin perustus korjattu ja uusi savupiippu tehty ja kattoa korjattu. Lisäksi on paljon muuta pienempää. Työn ovat tehneet Seurasaaren museoalueen ammattimiehet. Vanha on säilytetty ja nyt torppa taas kestää.

Edellisistä torpan korjauksista on jo kauan. Siitä muutama esimerkki: savupiippu 1950, perustukset 1935, seinähirret 1951, ikkunat 2002 ja katto 1987. Maiseman hoidosta löysin merkintöjä aitojen ja nurmikon hoidosta. Toki pari vuotta sitten pellot niitettiin. Puustoa ja maisemaa ei liene hoidettu lukuunottamatta myrskyn jälkien korjaamista ja sähkölinjan puhdistusta.

Paikkarin torppa on yksi 19 sellaisesta museosta, joista valtio ei luovu. Tämän aseman torppa sai v 2014 voimaantulleessa museolain kokonaisuudistuksessa. Nyt torpan hoitotyöt ovat alkaneet todenteolla. Se on hieno asia. Laakereilla lepäämiseen ei kuitenkaan ole mitään syytä. Paljon on vielä tehtävää, joista esimerkkeinä matkailumajan korjaus ja luontopolun tekeminen. Myös Sampomäen tilanne tulee ratkaista. Lisäksi on paljon käytännön asioita, joilla torpan houkuttelevuutta matkailu- ja kulttuurikäyttöön voidaan lisätä. Uskon suunniteltujen tehtävien toteutumiseen.

Risto Piekka

Paikkarin torpan tuen ja S ammattiseuran puheenjohtaja